

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית משפט השלום ברמלה ביטל הודעת גרעון ביבוא אישי של רכב

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זייתון, אור לבארד

בית המשפט קיבל את תביעתו של יבואן אישי של רכב והורה על ביטול חיוב רטרואקטיבי במיסי יבוא.

היבואן, אזרח ישראל, רכש וייבא לארץ בשנת 2010 רכב מסוג BMW דרך חברת מכוניות בארה"ב. לטענתו, בתמורה לרכב שילם סכום העומד על 41,117 דולרים, כפי שמופיע גם בשטר המכר של הרכב. בעת שחרור הרכב בנמל אשדוד, קיבל היבואן את אישור בית המכס כי ערך העסקה קביל והמחיר ששולם תואם את מחירי מדינת המוצא.

אף על פי כן, בשנת 2016 קיבל היבואן הודעת גרעון מטעם הרשות, בה נמסר כי חקירה שערכה הרשות העלתה כי בניגוד להצהרותיו, מחיר העסקה הינו 63,000 דולרים. על כן, התבקש היבואן לשלם גרעון על סך 152,774 ₪ הכולל את מס הקניה, ריבית והצמדה וקנס פיגורים.

לאחר קבלת הודעת הגרעון נחקר היבואן על-ידי חוקר מכס, אשר אימת את היבואן עם העברות כספים שבוצעו לספק הרכב, האחת בסך 42,000 דולר והשנייה בסך 21,000 דולר. הכספים הועברו מחשבון החברה של אבי היבואן. בחקירתו טען היבואן כי העברת הכספים השנייה נעשתה על-ידי אביו וללא ידיעתו. ניסיונו של חוקר המכס לחקור את אבי היבואן העלה חרס בידיו לאחר שהאחרון הוגדר כחולה אלצהיימר.

בבית המשפט טען היבואן כי מחיר הרכב נותר כפי שהופיע בשטר המכר. לדבריו, מחיר הרכב, תוך התחשבות במצבו והוצאות השחרור, גבוה מהמחיר הנקוב במחירון "יצחק לוי", וכי דרישת הרשות לתשלום נוסף מעבר לאלו שבוצעו נוגדת כל הגיון כלכלי.

עוד הוסיף היבואן, כי הרשות פעלה בניגוד גמור לאמור במדריך ליבוא אישי של כלי הרכב, בכך שלא פנתה אליו טרם בחרה לשנות את מחירו המוצהר של הרכב ולא אפשרה לו להשיב על הנעשה תוך 30 יום כקבוע במדריך. לטענתו, אילו פעלה הרשות כמצופה, הייתה ניתנת לו האפשרות לשלם את המיסים הנוספים ולהשלים את העסקה, או לחילופין להחזיר את הרכב לארה"ב.

מנגד טענה הרשות, כי היבואן לא הציג כל ראיה לכך שהרכב נרכש ישירות מן החברה בארה"ב, ולמעשה היבוא התבצע בניגוד לחוק כאשר הועברו הסכומים שהוצגו בפני היבואן בחקירה, באמצעות "מאכער". כמו כן, ציינה הרשות כי תחילה המחיר ששולם עבור הרכב נראה סביר ורק לאחר החקירה, ומשהתברר כי המחיר שהוצהר אינו המחיר האמיתי, פנתה בבקשה לקבל את המכס על-פי הסמכות המוקנית לה בחוק.

על מנת לתמוך בטענותיה, הציגה הרשות את שני מסמכים המעידים על העברות הכספים לחשבונו של המאכער שטיפל ביבוא הרכב. ההעברות בוצעו כאמור מחשבון אביו של היבואן בו היה היבואן מיופה כוח, ולטענתו ההעברה השנייה, על סך 21,000 דולר, בוצעה על-ידי אביו וללא ידיעתו, עבור רכב נוסף שנרכש על-ידי משפחתו.

במהלך המשפט הוגשו מטעם הנתבעת תצהירי עדות ממנהלת תחום יבוא אישי בבית המכס אשדוד, וממי שהיה אמון על ביצוע החקירה. השניים העידו כי ממצאי החקירה העלו כי המחיר ששולם בעד הרכב, גבוה משמעותית מהמחיר שהוצהר, אך הרשות נמנעה מלהציג את חומרי החקירה בפני היבואן ואף בפני בית המשפט. לא זו אף זו, נמנעה הרשות מלמסור פרטים ליבואן ולבית המשפט באשר למועד תחילת החקירה, מתי נגבתה העדות אשר הובילה להודעת הגרעון והאם נגבתה עדות מלאה ממי שביצע את רכש הרכב עבור היבואן. בית המשפט הסביר את חשיבות המועדים, שכן אילו התבצעה החקירה זמן רב לפני משלוח הודעת הגרעון אביו של היבואן יכול היה להעיד באשר לשתי ההעברות שבוצעו ולקבל הסבר הולם.

בית המשפט ביקר את החלטת הרשות שלא לחשוף בפני היבואן ובפני בית המשפט את החומרים הקשורים לחקירה וקבע כי אי מסירת המסמכים, אשר רלוונטיים להליך המשפטי ליבואן, מהווים פגיעה בזכויותיו. לדברי בית המשפט, אילו חשבה הרשות כי מדובר בחומר חסוי, הייתה יכולה להגיש בקשה מתאימה לבית המשפט אשר היה בוחן את מהות החומרים ומקבל החלטה. בית המשפט ציין שכאשר בעל דין נמנע מהצגת ראייה שהיא לטובתו, קיימת חזקה הפועלת לרעתו.

עוד קבע בית המשפט, כי המעשה של הרשות הוא מעשה מנהלי, וככזה בית המשפט יטה להתערב בו רק במקרים חריגים. כמו כן, נקבע כי בטרם קבלת ההחלטה על הרשות לאסוף נתונים, לבחון את אמינותם ולבחון האם מדובר בנתונים וראיות מספקים ומשמעותיים כדי לתמוך בהחלטה.

בית המשפט קבע, כי זימון היבואן לחקירה פלילית באזהרה מבלי לחשוף בפניו את חומרי החקירה, מהווה מקרה חריג ופסול. כמו כן, הרשות הפרה את חוק מס קניה ופגעה בזכות השימוע של היבואן כאשר לא נתנה לו אפשרות שימוע והזדמנות להעלות את טענותיו בכתב טרם הוציאה את הודעת הגרעון. על האמור הוסיף בית המשפט, כי במידה והרשות הייתה מוסרת ליבואן את חומרי החקירה שבגינם ניתנה הודעת הגרעון, בטרם נחקר באזהרה ואף לאחר מכן, יכול היה היבואן לתת את הסבריו מבלי להידרש ללחץ של חקירה פלילית, הנערכת 4 שנים לאחר זמן יבוא הרכב, וכאשר הוא נדרש להשיב למסמכים ספציפיים.

במהלך המשפט נבחנה גרסת היבואן לקיומן של שתי ההעברות הבנקאיות, לפיה ההעברה השנייה נועדה לרכישת כלי רכב נוסף לאחייניתו, ובחר לקבלה. בית המשפט גרס כי אין הגיון לשלם ל-"מאכער" בשתי הפקדות שונות ושאלו היה בכוונת היבואן להסתיר את התשלום השני, יכול היה להשתמש בצד ג' לצורך העברתו ללא כל רישום מצידו.

לאור האמור, בית המשפט קיבל את בקשת היבואן והורה לרשות המיסים לבטל את החיוב במס ואת הקנסות. כמו כן, בית המשפט חייב את הרשות בהוצאות ושכר טרחה של עו"ד בסך 15,000 ₪.

פסק דין תא (רמ') 16-05-45331, ניתן ביום 12 ביוני 2019 בבית משפט השלום ברמלה מפי כב' השופט הבכיר זכריה ימיני.

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים, בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.